ZO WERKT DE ZORG

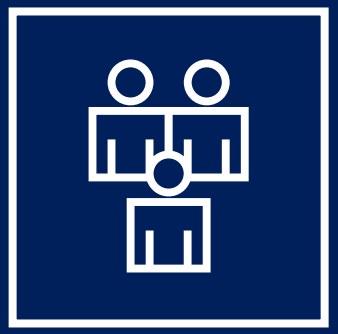

Zó werkt publieke gezondheidszorg

Gertrude van Driesten en Kees Wessels

INKIJKEXEMPLAAR

De ArgumentenFabriek

november 2018

Inhoud
Gertrude van Driesten
Kees Wessels
Kees Kraaijeveld
Majelle Verbraak
Marjolein Bulsink
Reijer Lomans

Vormgeving
Leonie Lous
Willem van den Goorbergh

Eindredactie
Henk Bovekerk

Drukwerk
Wilco Printing & Binding

MIX
Papier van verantwoorde herkomst
FSC® C004472

Uitgeverij
De Argumentenfabriek
www.argumentenfabriek.nl

ISBN 978 90 826865 8 6
NUR 860

INKIJKEXEMPLAAR

In opdracht van

GGD GHOR NEDERLAND
Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
SBOH voor artsen in opleiding
KAMG
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
ZO WERKT DE ZORG

INKIJKEXEMPLAAR

Wat staat waar in dit boek?

Introductie

4 Voorwoord

8 Wat is het belangrijkste argument voor het lezen van dit boek?

Hoofdstuk 1 Publieke gezondheidszorg

13 Werkterrein van publieke gezondheidszorg

17 Negen kerntaken

40 Preventie in de zorg

Hoofdstuk 2 Wie is wie

45 Beleidsmakers, professionals en belangenbehartigers

45 Hoofdrolspelers in publieke gezondheidszorg

56 Andere spelers in publieke gezondheidszorg

59 Beroepen

67 Vertegenwoordiging van mensen en organisaties

Hoofdstuk 3 Stelselwetten

75 Vijf stelselwetten en publieke gezondheidszorg

75 De gedachte achter het zorgstelsel

76 Wet publieke gezondheid

86 Wet maatschappelijke ondersteuning

87 Jeugdwet

89 Zorgverzekeringswet

92 Wet langdurige zorg

INKIJKEXEMPLAAR

Hoofdstuk 4 Wetten

99 Twintig relevante wetten voor publieke gezondheidszorg

99 (Zorg)wetten

105 Andere relevante wetten

Hoofdstuk 5 Geldstromen

113 Uitgaven en bekostiging van publieke gezondheidszorg

113 Landelijke uitgaven

122 Lokale uitgaven

128 Thema's uitgelicht

Tot besluit

136 Bronnen en verwijzingen

149 Nawoord

157 Hoe is dit boek tot stand gekomen?

159 Dankwoord

163 Wat is het *Platform Zó werkt de zorg?*

169 Meer platformboeken

INKIJKEXEMPLAAR

INKIJKEXEMPLAAR

Werkterrein van publieke gezondheidszorg

In dit hoofdstuk leggen we uit wat we verstaan onder publieke gezondheid, publieke gezondheidszorg en preventie. We beschrijven negen kerntaken van publieke gezondheidszorg en laten zien in welke levensfase mensen te maken kunnen krijgen met vormen van publieke gezondheidszorg.

Wat is publieke gezondheidszorg?
Een boek over publieke gezondheidszorg vraagt om afbakening en uitleg. Wat verstaan we eigenlijk onder 'publiek' en wat is het verschil met de andere vormen van zorg in Nederland? Publieke gezondheidszorg is een vorm van zorg waar mensen niet direct om vragen omdat ze klachten of een aandoening hebben (*cure*), of omdat ze ondersteuning en zorg nodig hebben doordat ze niet (volledig) voor zichzelf kunnen zorgen (*care*).

Publieke gezondheidszorg is in de Wet publieke gezondheid omschreven als "de gezondheidsbeschermende en gezondheidsbevorderende maatregelen voor de bevolking of specifieke groepen daaruit, waaronder het voorkómen en vroegtijdig opsporen van ziekten". Publieke gezondheidszorg

INKIJKEXEMPLAAR

nieuwe professionals er per vakgebied nodig zijn om ook in de toekomst voldoende deskundigen te hebben in de publieke gezondheidszorg. In de Wpg is vastgelegd dat gemeenten een GGD in stand moeten houden met deskundigen op het gebied van publieke gezondheidszorg, waaronder epidemiologen, gezondheidsbevorderaars, sociaal geneeskundigen, sociaal verpleegkundigen en gedragswetenschappers.

9 Waarborging kwaliteit van de zorg
Zoals in iedere sector moet de kwaliteit van de geleverde zorg aantoonbaar goed zijn. Wetenschappelijke verenigingen en beroepsorganisaties ontwikkelen samen met kennisinstituten richtlijnen en protocollen die houvast geven bij de behandeling van of hulpverlening aan mensen. Denk aan protocollen voor het opsporen van de infectieziektebron en mensen die met de bron in contact zijn geweest. Of aan multidisciplinaire richtlijnen voor de hulpverlening aan kinderen met lichamelijke en psychosociale problemen waar verschillende professionals bij betrokken zijn. De Inspectie voor Gezondheidszorg en Jeugd ziet toe op de kwaliteit van de zorg.

Publieke gezondheidszorg heeft dus een breed takenpakket en werkterrein. Op welk moment in het leven kan een individu in aanraking komen met een vorm van publieke gezondheidszorg?

INKIJKEXEMPLAAR

Afbeelding 1.3 laat voorbeelden van publieke gezondheidszorg zien, die aan mensen in Nederland worden aangeboden in een bepaalde levensfase, door het Rijk of door gemeenten.

Nu we weten wat publieke gezondheidszorg is, gaan we in het volgende hoofdstuk bekijken wie in de publieke gezondheidszorg werken.

INKIJKEXEMPLAAR

Wie zijn de hoofdrolspelers in publieke gezondheidszorg?

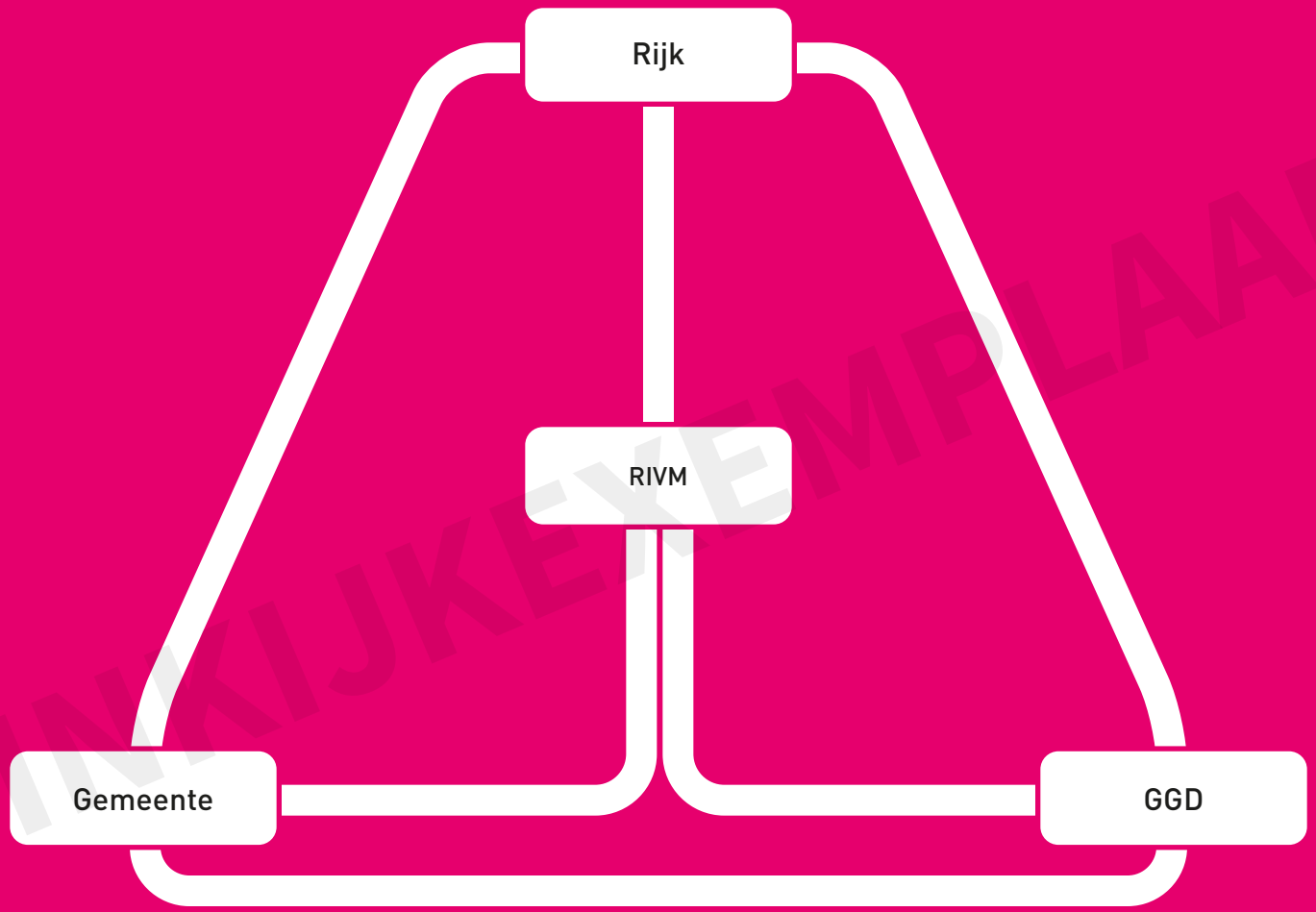

INKIJKEXEMPLAAR

Afbeelding 2.1

Wat doen de hoofdrolspelers in publieke gezondheidszorg?

Rijk

Bevordert landelijk de kwaliteit en samenhang van de publieke gezondheidszorg

- Ontwikkelt landelijk beleid, ondersteunings- en kennisprogramma's voor de volksgezondheid.
- Heeft onder speciale omstandigheden de regie op infectieziektebestrijding, zoals bij Mexicaanse griep.
- Stelt de inhoud van het Rijksvaccinatieprogramma en het basistakenpakket jeugdgezondheidszorg vast.
- Bepaalt voor welke risicofactoren of ziekten bevolkingsonderzoek wordt aangeboden.

Gemeente

Bevordert de gezondheid van haar inwoners

- Ontwikkelt beleid en voert programma's uit om de gezondheid van inwoners te bevorderen.
- Is verantwoordelijk voor onder meer jeugdgezondheidszorg en infectieziektebestrijding.
- Houdt een GGD met publieke gezondheidszorgdeskundigen in stand.

RIVM

Adviseert de rijksoverheid en gemeenten over volksgezondheid en coördineert landelijke programma's

- Adviseert het Rijk over volksgezondheidsbeleid op basis van (internationaal) onderzoek.
- Informeert gemeenten en zorgprofessionals over volksgezondheidsbeleid via Loket gezond leven.
- Coördineert de landelijke vaccinatieprogramma's en bevolkingsonderzoeken.

GGD

Adviseert gemeenten over volksgezondheid en voert publieke gezondheidszorgtaken uit

- Voert voor gemeenten wettelijke taken uit op basis van de Wet publieke gezondheid.
- Voert voor gemeenten niet-Wpg-taken uit zoals lijkschouw en toezicht op kinderopvang.
- Doet onderzoek naar regionale volksgezondheid en deelt deze kennis met overheden en andere organisaties.

INKIJKEXEMPLAAR

Afbeelding 2.2

Welke organisaties vertegenwoordigen de mensen in publieke gezondheidszorg?

Mensen

ActiZ
- Vertegenwoordigt organisaties die actief zijn op het gebied van zorg en ondersteuning aan jeugd, ouderen en (chronisch) zieken.

GGD GHOR Nederland
- Behartigt de belangen van de 25 GGD- en GHOR-organisaties en hun directeuren.

KAMG Koepel Artsen Maatschappij en Gezondheid
- Vertegenwoordigt de wetenschappelijke verenigingen van onder andere de jeugdartsen, artsen infectieziektebestrijding, artsen tuberculosebestrijding, artsen medische milieukunde en de artsen maatschappij & gezondheid (in opleiding).

NPHF Nederlandse Public Health Federatie
- Vertegenwoordigt ruim 65 organisaties die zich inzetten voor de gezondheid van de bevolking.

NVDA Nederlandse Vereniging van Doktersassistenten
- Behartigt de belangen van doktersassistenten.

PHned Vereniging van publieke gezondheidszorgprofessionals
- Organiseert kennis- en netwerkbijeenkomsten over publieke gezondheidszorg.

SBOH
- Is met ingang van 2019 de werkgever van artsen in opleiding tot arts maatschappij en gezondheid.

SOGEON Stichting sociaal geneeskundige opleidingen Nederland
- Voert taken uit van opleidingen arts maatschappij & gezondheid, zoals werving en selectie van aios.

VvE Vereniging voor Epidemiologie
- Zet zich als wetenschappelijke vereniging in voor epidemiologisch onderwijs en onderzoek.

V&VN Verpleegkundigen & Verzorgenden Nederland
- Is de beroepsvereniging voor verpleegkundigen, verzorgenden en verpleegkundig specialisten.

INKIJKEXEMPLAAR

Afbeelding 2.7

De werkgevers in de publieke gezondheidszorg, zoals GGD'en, thuiszorg- en jeugdgezondheids–zorgorganisaties, hebben ook hun landelijke vertegenwoordiging. ActiZ is de brancheorganisatie voor ondernemingen die zorg en ondersteuning bieden aan ouderen, (chronisch) zieken en jeugd, waaronder de thuiszorgorganisaties en Centra voor Jeugd en Gezin die jeugdgezondheidszorg voor 0- tot 18-jarigen uitvoeren. GGD GHOR Nederland is het landelijke gezicht van de 25 GGD'en en hun Directeuren Publieke Gezondheid.

Nieuwkomers in dit rijtje zijn Stichting SBOH en Stichting Sociaal Geneeskundige Opleidingen Nederland (SOGEON). Met ingang van 2019 komen artsen die in opleiding zijn tot forensisch arts, jeugdarts, arts infectieziektebestrijding, arts medische milieukunde en arts tuberculose-bestrijding in dienst van SBOH.

GGD GHOR Nederland is het landelijke gezicht van de 25 GGD'en en hun Directeuren Publieke Gezondheid

De werving en selectie van deze artsen in opleiding voert SOGEON uit. SOGEON werkt samen met landelijke koepels en de verschillende opleidingsinstituten aan de kwaliteit van de artsopleidingen.

INKIJKEXEMPLAAR

ook wel 'curatieve zorg' genoemd. De Wlz regelt de meest zware en intensieve zorg voor mensen die 24 uur per dag zorg en toezicht nodig hebben.

Al deze stelselwetten hebben raakvlakken met publieke gezondheidszorg. Afbeelding 3.1 laat zien wat de uitgangspunten zijn per stelselwet.

Per stelselwet beschrijven we het doel en de reikwijdte. Deze beschrijving komt grotendeels overeen met die uit ons boek *Zó werkt de zorg in Nederland*, ook een product van het *Platform Zó werkt de zorg*.[1] Per stelselwet lichten we enkele relevante onderdelen toe voor publieke gezondheidszorg.

Eerst zoomen we in op de Wpg, die de basis vormt voor het volksgezondheidsbeleid in Nederland. Daarna lichten we de andere stelselwetten toe.

Wet publieke gezondheid

De Wpg loopt als een rode draad door dit boek. De Wpg bestaat sinds 2008 en regelt dat de overheid maatregelen neemt om mensen te beschermen tegen gezondheidsrisico's waar ze zelf geen of onvoldoende invloed op hebben. De wet verving de Infectieziektenwet, de Wet collectieve preventie volksgezondheid en de Quarantainewet. De Wpg is een verzamelwet die voor sommige onderdelen tot in detail vastlegt wie wat moet doen en op andere onderdelen veel vrijheid geeft voor de uitvoering.

INKIJKEXEMPLAAR

Wat is de gedachte achter het zorgstelsel?

Afbeelding 3.1

INKIJKEXEMPLAAR

kinderen met overgewicht), het versterken van sociale contacten van mensen om eenzaamheid te voorkomen en het afstemmen van zorg, welzijn en preventie in de wijk.[5] Afbeelding 3.7 geeft het overzicht van de Zvw en wat deze betekent voor publieke gezondheidszorg.

Wet langdurige zorg

De Wlz is met ingang van 1 januari 2015 van kracht. De Algemene wet bijzondere ziektekosten bestaat sindsdien niet meer. De Wlz regelt dat burgers die 24 uur per dag, zeven dagen per week zorg en toezicht nodig hebben, recht hebben op zorg aan huis of in een instelling. De Wlz is kortom een wet voor mensen die niet (meer) voor zichzelf kunnen zorgen. In de praktijk zijn dit vooral ouderen en gehandicapten, maar kinderen kunnen ook zorg krijgen vanuit de Wlz. Om in aanmerking te komen voor zorg uit de Wlz is een indicatie nodig van het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ). Het CIZ onderzoekt of de persoon in kwestie kan herstellen en of de situatie in de toekomst kan verbeteren. Kan dat niet, dan is de zorgbehoefte blijvend. De Wlz is, net als bijvoorbeeld de Algemene ouderdomswet (AOW), een verplichte volksverzekering. Van iedereen die in Nederland inkomen of een (pensioen)uitkering heeft, wordt maandelijks automatisch Wlz-premie ingehouden.

Waar raakt de Wlz aan publieke gezondheidszorg?

Mensen die zorg ontvangen uit de Wlz krijgen ook vaccinaties en bevolkingsonderzoek

INKIJKEXEMPLAAR

INKIJKEXEMPLAAR

Afbeelding 3.7

INKIJKEXEMPLAAR

Twintig relevante wetten voor publieke gezondheidszorg

Dit hoofdstuk gaat over de wetten die zorg regelen, over rechten en plichten, kwaliteit van zorg en speciale medische handelingen. Ook bespreken we wetten die het Rijk en gemeenten handvatten geven om de gezondheid van mensen te beschermen.

(Zorg)wetten

Vakinhoudelijke kennis is de basis van goede zorg. Maar hoe een zorgverlener zijn vak uitoefent, is ook bepalend. Tal van spelregels die we als maatschappij belangrijk vinden voor goede zorg, hebben we vastgelegd in wetten. Bijvoorbeeld wanneer iemand bevoegd is om patiënten te behandelen en hoe zorgaanbieders moeten omgaan met vermoedens van kindermishandeling en geweld achter de voordeur. De meest relevante (zorg)wetten voor publieke gezondheidszorg hebben we in afbeelding 4.1 opgenomen in drie clusters: kwaliteit, organisatie en speciale handelingen. De beschrijving van deze wetten is overgenomen uit het boek *Zó werkt de zorg in Nederland*.[4]

INKIJKEXEMPLAAR

onder andere hoe organisaties om moeten gaan met radioactieve stoffen en ioniserende stralen en de apparaten die daar gebruik van maken, zoals de röntgenapparatuur bij het bevolkingsonderzoek naar borstkanker. Zowel de vrouw die het onderzoek ondergaat als het medisch technisch personeel moet zoveel mogelijk beschermd zijn tegen deze straling.

Iedere gemeente heeft een lijkschouwer beschikbaar, op grond van de Wet op de lijkbezorging. De lijkschouwer doet onderzoek als er een vermoeden is van niet-natuurlijk overlijden. De lijkschouwer werkt nauw samen met het Openbaar Ministerie en de politie. Als een minderjarige overlijdt, is de behandelend arts verplicht om eerst met de lijkschouwer te overleggen over de oorzaak van het overlijden, voordat de overlijdensverklaring wordt getekend. Als het overlijden van de minderjarige niet verklaard kan worden, volgt nader onderzoek om de mogelijkheid van kindermishandeling als doodsoorzaak uit te sluiten. Gemeentelijk lijkschouwers zijn meestal in dienst bij de GGD.

In dit cluster noemen we ook de Wet bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen (Wet BOPZ). Deze wet regelt onder welke voorwaarden een persoon gedwongen kan worden opgenomen in een instelling voor geestelijke gezondheidszorg (ggz) en welke rechten hij heeft, bijvoorbeeld een persoon met een ernstige psychiatrische aandoening die een gevaar vormt voor zichzelf of de omgeving.

INKIJKEXEMPLAAR

Met ingang van 2020 vervalt de Wet BOPZ. Gedwongen zorg wordt vanaf dan geregeld via de Wet verplichte ggz (Wvggz) en de Wet zorg en dwang (Wzd). De Wvggz regelt de rechten van mensen die te maken hebben met verplichte zorg in een ggz-instelling en thuis ('ambulant').[5] De Wzd regelt de rechten van mensen met een verstandelijke beperking en mensen met een psychogeriatrische aandoening (zoals dementie) die onvrijwillige zorg krijgen.

Andere relevante wetten

We zagen zojuist welke (zorg)wetten van belang zijn voor publieke gezondheidszorg. Nu kijken we naar wetten die te maken hebben met de leefomgeving en consumptie in afbeelding 4.2. We bespreken ze per cluster.

Leefomgeving

Het eerste cluster bevat wetten die maatregelen mogelijk maken in de leefomgeving van mensen. We lichten er enkele uit.

Nederland kent op dit moment tientallen wetten en honderden regelingen die te maken hebben met de inrichting van de 'fysieke' omgeving

Nederland kent op dit moment tientallen wetten en honderden regelingen die te maken hebben met de inrichting van de 'fysieke' omgeving. Denk aan de Wet milieubeheer en de Wet geurhinder en veehouderij.

INKIJKEXEMPLAAR

Hoeveel geld begroot het ministerie van VWS voor publieke gezondheidszorg?

INKIJKEXEMPLAAR

Afbeelding 5.3 Begrote uitgaven aan publieke gezondheidszorg voor 2019 in miljoen euro volgens het ministerie van VWS.
Bron: Rijksbegroting 2019.

Ziektepreventie

De grootste post binnen de begroting voor publieke gezondheidszorg is ziektepreventie, met een budget van 521,4 miljoen euro. Welke uitgaven komen we hier zoal tegen? We lichten de grootste uitgaven toe.

Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) ontvangt 247,2 miljoen euro voor het doen van wetenschappelijk onderzoek en de advisering aan het ministerie van VWS op het terrein van publieke gezondheidszorg. Ook de landelijke coördinatie van het Rijksvaccinatieprogramma en bevolkingsonderzoeken vallen hieronder. Het ministerie besteedt 126,6 miljoen euro aan de uitvoering van de bevolkingsonderzoeken naar borstkanker, baarmoederhalskanker en darmkanker en 37,4 miljoen euro voor de organisatie en uitvoering van de jaarlijkse griepprik. Voor onderzoek naar seksueel overdraagbare aandoeningen heeft het ministerie 35,1 miljoen euro gereserveerd.

Vanuit de ziektepreventiebegroting maakt het ministerie van VWS ook geld vrij voor bijvoorbeeld het ondersteunen van het Kennisplatform Veehouderij en humane gezondheid, het opzetten van regionale netwerken rond antibiotica-resistentie en het financieren van activiteiten van het Nederlands Centrum Jeugdgezondheidszorg.[3]

Gezondheidsbescherming

Met ruim 125 miljoen euro op de VWS-begroting zijn uitgaven aan gezondheidsbescherming de tweede post.

INKIJKEXEMPLAAR

INKIJKEXEMPLAAR

Afbeelding 5.6

Hoe lopen de geldstromen voor het Rijksvaccinatieprogramma?

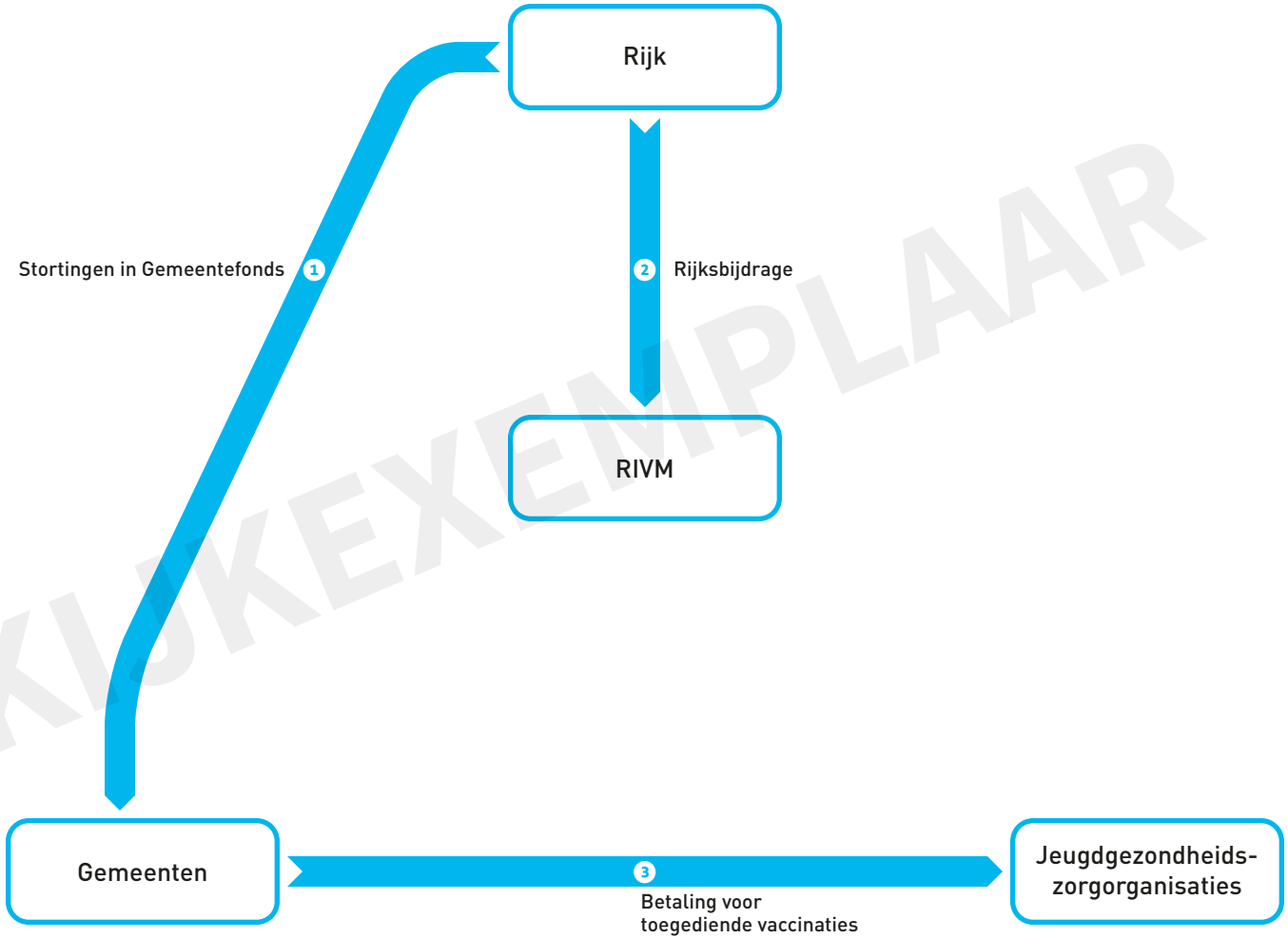

INKIJKEXEMPLAAR

Hoofdstuk 5

1. Platform Zó werkt de zorg (2018). Zó werkt de zorg in Nederland.
2. CBS Statline (Webpagina). Zorg; uitgaven en financiering vanaf 1972.
3. Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2018). Rijksbegroting 2019, XVI.
4. Rijksoverheid (2016). Gezonde School: Programma 2017-2020.
5. GGD GHOR Nederland (2018). Persoonlijk bericht.
6. Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2012). Rijksbegroting 2013, XVI.
7. Ministerie van Jeugd en Gezin (2010). Rijksbegroting 2011, XVII.
8. Ministerie van Jeugd en Gezin (2007). Rijksbegroting 2008, XVII.
9. Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (2018). Gemeentefonds: Septembercirculaire 2018.
10. Niaounakis, K., Blank, J. & Heezik, A. (2018). Kosten van de lokale publieke gezondheidszorg in verband: Een kwantitatief onderzoek naar de kostenstructuur van de publieke gezondheidszorg in Nederlandse gemeenten 2008-2016. Instituut voor Publieke Sector Efficiëntie Studies.
11. AEF (2017). Onderzoek naar het takenpakket van GGD'en in Nederland: Bijlagen.

INKIJKEXEMPLAAR

Lijst van afbeeldingen

Hoofdstuk 1

Afbeelding 1.1 Hoelang leven we en hoelang voelen we ons gezond?
Afbeelding 1.2 Wat zijn de negen kerntaken van publieke gezondheidszorg?
Afbeelding 1.3 In welke levensfase krijgt iemand te maken met welke vorm van publieke gezondheidszorg?
Afbeelding 1.4 Welke vormen van preventie zijn er in de zorg?

Hoofdstuk 2

Afbeelding 2.1 Wie zijn de hoofdrolspelers in publieke gezondheidszorg?
Afbeelding 2.2 Wat doen de hoofdrolspelers in publieke gezondheidszorg?
Afbeelding 2.3 In welke 25 GGD-regio's is Nederland ingedeeld?
Afbeelding 2.4 Welke organisaties adviseren de overheid over publieke gezondheidszorg?
Afbeelding 2.5 Welke organisaties houden toezicht op publieke gezondheidszorg?
Afbeelding 2.6 Welke mensen werken zoal in publieke gezondheidszorg?
Afbeelding 2.7 Welke organisaties vertegenwoordigen de mensen in publieke gezondheidszorg?
Afbeelding 2.8 Welke organisaties houden zich bezig met kennis over publieke gezondheidszorg?

INKIJKEXEMPLAAR

Hoofdstuk 3

Afbeelding 3.1 Wat is de gedachte achter het zorgstelsel?
Afbeelding 3.2 Hoe werkt de Wet publieke gezondheid en wat is relevant voor publieke gezondheidszorg?
Afbeelding 3.3 Welke taken moet de GGD uitvoeren op basis van de Wet publieke gezondheid?
Afbeelding 3.4 In welke stappen komt beleid voor de publieke gezondheidszorg tot stand?
Afbeelding 3.5 Hoe werkt de Wet maatschappelijke ondersteuning en wat is relevant voor publieke gezondheidszorg?
Afbeelding 3.6 Hoe werkt de Jeugdwet en wat is relevant voor publieke gezondheidszorg?
Afbeelding 3.7 Hoe werkt de Zorgverzekeringswet en wat is relevant voor publieke gezondheidszorg?
Afbeelding 3.8 Hoe werkt de Wet langdurige zorg is wat is relevant voor publieke gezondheidszorg?

Hoofdstuk 4

Afbeelding 4.1 Wat zijn relevante (zorg)wetten voor publieke gezondheidszorg?
Afbeelding 4.2 Welke wetten over leefomgeving en consumptie zijn relevant voor publieke gezondheidszorg?

INKIJKEXEMPLAAR

Hoofdstuk 5

Afbeelding 5.1 Waaraan geven we onze zorgeuro's uit volgens het CBS?
Afbeelding 5.2 Hoeveel geld heeft het Rijk begroot voor zorg?
Afbeelding 5.3 Hoeveel geld begroot het ministerie van VWS voor publieke gezondheidszorg?
Afbeelding 5.4 Wie betaalt wat in de Wet publieke gezondheid?
Hoe lopen de geldstromen in de Wet publieke gezondheid?
Afbeelding 5.5 Wie betaalt wat voor de taken van de GGD?
Hoe lopen de geldstromen voor de taken van de GGD?
Afbeelding 5.6 Wie betaalt wat voor het Rijksvaccinatieprogramma?
Hoe lopen de geldstromen voor het Rijksvaccinatieprogramma?
Afbeelding 5.7 Wie betaalt wat voor de bevolkingsonderzoeken naar kanker?
Hoe lopen de geldstromen in de bevolkingsonderzoeken naar kanker?

INKIJKEXEMPLAAR

INKIJKEXEMPLAAR

Hoe is dit boek tot stand gekomen?

Dit boek is gemaakt door De Argumentenfabriek. We hebben voor *Zó werkt publieke gezondheidszorg*, de derde special van *Platform Zó werkt de zorg*, weer ons uiterste best gedaan een zo feitelijk, objectief en neutraal mogelijk boek te maken.

We hebben ons voor het maken van dit boek gebaseerd op literatuuronderzoek, gegevens uit openbare databronnen en denksessies waarin we aan deskundigen vroegen hoe het zit. De deskundigen zijn voorgedragen door de specialpartners GGD GHOR Nederland, KAMG, RIVM, Stichting SBOH, en het ministerie van VWS en andere partners van *Platform Zó werkt de zorg*. Zie pagina 165.

De visualisaties en de teksten die we maakten, hebben we voorgelegd aan de stuurgroep (zie pagina 154) en hun op- en aanmerkingen hebben we verwerkt. Alle producten die we maken voor *Platform Zó werkt de zorg* sluiten zoveel mogelijk aan bij de cijfers van De Staat van Volksgezondheid en Zorg, de website van het samenwerkingsverband tussen het Centraal Bureau voor de Statistiek, het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, het Trimbos-instituut, het Nederlands Jeugdinstituut, de Nederlandse Zorgautoriteit, het Sociaal en Cultureel Planbureau en Zorginstituut Nederland.

INKIJKEXEMPLAAR

Meer weten of reageren?

Zó werkt publieke gezondheidszorg is een product van *Platform Zó werkt de zorg*. Wij stellen je feedback en suggesties ter verbetering van onze producten zeer op prijs.

Meer weten of inschrijven voor onze nieuwsbrief?
www.zowerktdezorg.nl

Reageren?
info@zowerktdezorg.nl

Verkoopinformatie?
020 – 412 40 01

Volg ons ook op Twitter: @ZoWerktDeZorg

INKIJKEXEMPLAAR

INKIJKEXEMPLAAR

ZO WERKT DE ZORG

De ArgumentenFabriek

ISBN 978-90-826865-8-6

www.zowerktdezorg.nl

Publieke gezondheidszorg raakt iedereen

De impact van publieke gezondheidszorg is groot en heeft betrekking op elke Nederlander. Toch is de kans groot dat mensen stilvallen als je ze vraagt wat publieke gezondheidszorg is.

Wat zijn de kerntaken van publieke gezondheidszorg? Wie zijn de duizenden mensen die zich inzetten om Nederlanders zo gezond mogelijk te houden? Wie bepaalt waar ze hun aandacht aan besteden? Welke wetten maken dit mogelijk? Wat verstaan we eigenlijk onder preventie? Hoeveel geld gaat er om in publieke gezondheidszorg en hoe lopen de geldstromen? Dit boek geeft antwoord op al deze vragen, met fraaie visualisaties en heldere teksten.

Zó werkt publieke gezondheidszorg is een boek voor iedereen die met publieke gezondheidszorg te maken heeft: van gemeenteambtenaren en bestuurders, tot beleidsadviseurs, artsen, belangenbehartigers en alle andere mensen die willen weten hoe dit belangrijke werkveld in elkaar steekt.

INKIJKEXEMPLAAR